

NOTA

Datum: 4 december 2024

Auteur: Kristof De Spiegeleer, Amber Close

Onderwerp: Kader voor bijzondere situaties rond indicatiestellingen voor het zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden

Dit kader is een inhoudelijke weergave van het ministerieel besluit van 3 december 2024 over bijzondere situaties rond indicatiestellingen voor het zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden.

Principes

Het principe is dat een indicatiestelling in Vlaanderen of Brussel uitgevoerd wordt door middel van een **huisbezoek**¹ in de thussituatie van de zorgbehoevende. De indicatiesteller voert een gesprek met de zorgbehoevende, eventueel ook met de vertegenwoordiger of mantelzorger. Als een vertegenwoordiger aanwezig is, moet ook de zorgbehoevende gehoord worden. Er moet minstens een kort gesprekje met de zorgbehoevende plaatsgevonden hebben. Als dat nodig is, wordt de zorgbehoevende daarvoor wakker gemaakt.

In uitzonderlijke gevallen kan van het principe van het huisbezoek afgeweken worden. In eerste instantie gaat de indicatiesteller na of de indicatiestelling **uitgesteld** kan worden tot de zorgbehoevende zich weer in de situatie voor een 'gewone' indicatiestelling bevindt. Als de uiterste termijn voor de indicatiestelling dan mogelijk al verstreken is, moet de indicatiestelling in de uitzonderlijke situatie doorgaan.

Een afwijking van het huisbezoek is mogelijk in de volgende uitzonderlijke situaties:

- De zorgbehoevende verblijft in het ziekenhuis² en de indicatiesteller kan langsgaan bij de zorgbehoevende in het ziekenhuis.
 - De indicatiesteller voert de indicatiestelling uit in het ziekenhuis. Als de indicatiestelling positief is, wordt de duur van de indicatiestelling bij voorkeur beperkt tot zes maanden, tenzij de indicatiesteller zeker is dat de verminderde zelfredzaamheid van langere duur zal zijn.
- De zorgbehoevende verblijft in het ziekenhuis, maar bezoek aan de zorgbehoevende wordt niet toegelaten of afgeraden omdat de zorgbehoevende:
 - op de afdeling intensieve zorgen verblijft;

¹ Consulteer bij een BelRAI Screener ook altijd de informatie over de zorgbehoevende in het meest recente BelRAI-instrument in het Vlaamse BelRAI-platform. Je krijgt zo meer achtergrondinformatie en een zicht op hoe de zorgbehoevende functioneerde (uiteraard voor zover er al een BelRAI-instrument beschikbaar en zichtbaar is).

² Bij een aanvraag moet de aanvraag van het zorgbudget ingediend zijn in het thuismilieu. Die voorwaarde geldt niet bij een herziening of verlenging.

- op de palliatieve afdeling verblijft en er geen attest palliatief forfait beschikbaar is. Bij voorlegging van een attest palliatief forfait is een indicatiestelling voor het zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden niet meer vereist;
 - heel kwetsbaar is voor besmetting of ernstige immuniteitsstoornissen vertoont.
- De indicatiesteller voert de indicatiestelling uit via bevraging van de vertegenwoordiger of de mantelzorger van de zorgbehoevende in de thuisomgeving van de zorgbehoevende (observatie). Als de indicatiestelling positief is, wordt de duur van de indicatiestelling bij voorkeur beperkt tot zes maanden.
- De zorgbehoevende verblijft in een centrum voor herstelverblijf.
 - De indicatiesteller voert de indicatiestelling uit in het centrum voor herstelverblijf. Als de indicatiestelling positief is, wordt de duur van de indicatiestelling bij voorkeur beperkt tot zes maanden.
 - Er is sprake van risico op een onveilige situatie voor de indicatiesteller (agressief gedrag, druggebruik/alcoholmisbruik, ontremd gedrag enzovoort van de zorgbehoevende (of de vertegenwoordiger)).³
 - De indicatiesteller mag de indicatiestelling uitvoeren via bevraging van de zorgbehoevende in een plaatselijk kantoor, waarbij ook de vertegenwoordiger of mantelzorger aanwezig kan zijn. Als het wegens een bepaalde problematiek van de zorgbehoevende niet mogelijk is om de indicatiestelling in het kantoor te laten doorgaan, gebeurt de indicatiestelling telefonisch.
 - De zorgbehoevende verblijft in het buitenland.
 - Sinds 1 juni 2021 mag de indicatiesteller een indicatiestelling uitvoeren via videobellen. Als videobellen technisch niet mogelijk is, kan de indicatiestelling ook telefonisch tussen de partijen verlopen. De indicatiesteller voert een gesprek met de zorgbehoevende, eventueel ook met de vertegenwoordiger of mantelzorger. Als een vertegenwoordiger aanwezig is, moet ook de zorgbehoevende gehoord worden. Er moet minstens een kort gesprekje met de zorgbehoevende plaatsgevonden hebben.

Indicatiestelling bij noodweer

Bij noodweer mogen indicatiestellingen voor het zorgbudget ook telefonisch worden uitgevoerd. Als de indicatiestelling positief is, wordt de duur van de indicatiestelling beperkt tot zes maanden. Het gaat om de waarschuwing code oranje of rood van het KMI [KMI - Uitleg \(meteo.be\)](https://www.kmi.be/).

³ In bepaalde onveilige situaties, bijvoorbeeld seksuele intimidatie van een vrouwelijke indicatiesteller, kan als alternatief ook beslist worden om een mannelijke collega of twee indicatiestellers op huisbezoek te laten gaan. In dat geval is er wel nog sprake van een huisbezoek.